

BERLINI GYORS – A HÉT FŐ HÍREI HÉTFŐN

2022. október 24.

1. Olaf Scholz a még működő atomerőművek további üzemeltetéséről döntött

A jelenlegi nehéz energetikai helyzetre való tekintettel az év végére tervezett teljes atomenergiái leállás elodázása mellett döntött Olaf Scholz kancellár. Határozata értelmében mindhárom még üzemben lévő német atomerőmű (Emsland, Isar 2, Neckarwestheim 2) használatban marad legfeljebb 2023. április 15-ig. A kancellár bejelentése egyúttal pontot tesz a német koalíciós kormányon belüli vitára is. A Zöldek és az FDP mindezedig ugyanis nem tudtak megállapodni az erőművek végleges bezárásának kérdéséről. Az alsó-szászországi tartományi választásokra (október 9) reflektálva – a tartományban rendkívül erős beágyazottsággal rendelkezik a Zöldek párttá alakulásában kulcs szerepet játszó németországi atom-ellenes mozgalom, illetve itt található a még üzemben lévő emslandi atomerőmű is – a Zöldek sokáig csak minimális, két erőműre kiterjedő üzemidő hosszabbítást tartottak elfogadhatónak, míg az FDP mindhárom erőművet üzemben kívánta tartani egészen 2024 végéig. Erre a vitára tett most pontot Scholz, aki döntésével semmissé tette a Zöldek előző napi kongresszusán elfogadott, csak két erőmű további üzemeltetését támogató, határozatát. A kancellár a szövetségi kormány működési szabályzatában lefektetett ún. irányelvi kompetenciára (Richtlinienkompetenz) hivatkozva közölte döntését a szövetségi miniszterekkel, amely szerint *„Létrehozásra kerül a jogalap, amely lehetővé teszi az Isar 2, a Neckarwestheim 2, valamint az Emsland atomerőművek 2022.12.31. utáni, de legkésőbb 2023.4.15-ig tartó üzemelését.”*

A hárompárti koalíció politikusai különbözőképpen reagáltak Scholz döntésére. Christian Lindner nyilatkozata szerint az FDP elégedett az elért eredménnyel: *„Hazánk és gazdaságunk létfontosságú érdeke, hogy ezen a télen is fenntartsuk az összes energiatermelő kapacitást... A kancellár most egyértelművé tette a helyzetet.”* – tweetelte a pártelnök. A Zöldek érthetően visszafogottan reagáltak. A párt társelnöke, Ricarda Lang úgy fogalmazott, hogy *„Az emslandi atomerőműre nincs szükség a hálózat stabilitásához... Ennek megfelelően nem tartjuk szükségesnek a további működését.”* Ugyanakkor egyértelműnek nevezte, hogy nem fognak új fűtőelemeket beszerezni, és hogy 2023. április 15-ig minden német atomerőművet lekapcsolnak a hálózatról. Az SPD soraiból többnyire elismerő szavak érkeztek Scholz kancellár pragmatikus döntésével kapcsolatban, míg az ellenzéki pártok kritikus szemmel figyelik a történeteket: Friedrich Merz (CDU) frakcióvezető úgy látja, hogy túl rövid időre hosszabbították meg az atomerőművek működését, és a kormánynak gondoskodnia kellett volna arról, hogy 2024-ig új fűtőelemeket szerezzenek be. Markus Söder (CSU) pedig egyenesen csalódásnak nevezte a döntést, amely *„biztosan nem fogja megoldani Németország áramproblémáját”*.

Német nyelvű összefoglalóért kattintson [ide](#) és [ide](#).

2. Jövőre háromszorosára nőhet az Ukrajnának szánt német fegyverszállítmányok értéke

Annalena Baerbock (Zöldek) és Christine Lambrecht (SPD) javaslata alapján az idei közel 700 millió euró értéket jóval meghaladva, 2,2 milliárd euróra nőhet a Németország által térítésmentesen Ukrajnának szállított fegyverszállítmányok értéke. A Christian Lindner (FDP) gazdasági miniszternek címzett levélben a két politikusnő az eddigi keretösszeg drasztikus megemlése mellett érvel. Álláspontjuk szerint Németország csak így tudja „(...) konkrétan és láthatóan vállalni azt a felelősséget, amelyet nemzetközi partnereink elvárnak tőlünk.” A 2023-as költségvetés tervezet mindezt 697 millió eurót jelölt ki e célra az elkövetkező évben – többek között ebből az összegből finanszírozná a kormány a Görögországgal és Csehországgal közösen megvalósított „körcsere programot”, melynek keretében régebbi, szovjet típusú fegyverek egy részének Ukrajnának való átadásáért cserébe a két ország modernebb német fegyverrendszereket kap cserébe (jellemzően nem paritásos alapon). Kérdés, hogy Lindner és végső soron Scholz kancellár támogatni fogja-e az összeg ilyen mértékű növelését. A jövő évi költségvetés esetleges pénzügyi mozgástere már így is jelentősen beszűkült a megemelkedett energiaárak kompenzálására irányuló nagy kormányzati segélycsomagok hatására.

Míndeközben Rolf Mützenich SPD frakcióvezető kritikusan nyilatkozott a Baerbock-vezette külügyi tárca ukrajnai háborúval kapcsolatos eddigi tevékenységével kapcsolatban. Újságírói felvetésre válaszul, mely szerint a német lakosság többsége több diplomáciai kezdeményezést várna a kormánytól (a legfrissebb közvéleménykutatás alapján a megkérdezettek 60 százaléka vélekedik így) a konfliktussal kapcsolatban, Mützenich egy nagyobb egyensúlyban lévő Ukrajna-politika megteremtését sürgette. Véleménye szerint a német külpolitikának jobban kéne törekednie a diplomatikus eszközök és Ukrajna önvédelmi képességeinek a kiépítésére irányuló erőfeszítések egyenlő arányban való képviselésére a megteremtésére.

Német nyelvű összefoglalóért kattintson [ide](#) és [ide](#).

3. Felmentették a Szövetségi Információbiztonsági Hivatal vezetőjét

Október 18-án, kedden Nancy Faeser belügyminiszter (SPD) azonnali hatállyal felmentette a Arne Schönbohmt, a Szövetségi Információbiztonsági Hivatal (*Bundesamt für Sicherheit in der Informationstechnik* – BSI) vezetőjét, egyben fegyelmi eljárást kezdeményezve vele szemben. Schönbohm esetleges eltávolításáról hetek óta cikkezett a német sajtó azt követően, hogy a ZDF német közszolgálati televízió egyik műsora esetleges közvetett orosz kapcsolatok fenntartásával vádolta meg. A műsor szerint Schönbohm továbbra is szoros kapcsolatot tart fenn az egykoron részben általa alapított majd vezetett Kiberbiztonsági Szövetséggel és annak jelenlegi elnökével, Hans-Wilhelm Dünnel. Utóbbi bizonyítottan szoros szálakkal kötődik a jelenlegi orosz vezetéshez, mindez pedig elegendőnek bizonyult a BSI elnök leváltásához. A döntést és az azt megelőző kormányzati kritikát ugyanakkor számos megfigyelő elhamarkodottnak és károsnak ítélte meg. Álláspontjuk szerint a belügyminisztérium a média és a közvélemény nyomására döntött – megfelelő kivizsgálás nélkül – Schönbohm felmentéséről anélkül, hogy megbizonyosodott volna az állítások valóságtartalmáról. Schönbohm helyettese, Gerhard Schabhüser BSI-alelnök a megfelelő támogatás hiányával vádolta meg a minisztériumot, amely meglátása szerint egy ilyen lépéssel „*A nyilvánosság előtt kérdőjelezi meg a BSI és teljes vezetőségének megbízhatóságát*”.

Német nyelvű összefoglalóért kattintson [ide](#) és [ide](#).

4. Repedések a német-francia együttműködésben

Az elmérgesedő német-francia energetikai vita hatására Emmanuel Macron francia elnök a tervezett bilaterális csúcstalálkozó elhalasztása mellett döntött. A tervek szerint Macron és Olaf Scholz kancellár majd csak januárban találkoznak majd, hogy megvitassák a kétoldalú energetikai és védelempolitikai együttműködést.

Utóbbi esetében Párizs az amerikai katonai eszközök beszerzése melletti túlzott elköteleződést veti Berlin szemére – korábbi megállapodások értelmében a két ország közösen vesz részt az olyan új generációs katonai fejlesztésekben, mint a *Future Combat Air System* (FCAS) vadászpilóta nélküli repülőgép és a *Main Ground Combat System* (MGCS) harckocsi projektek. Bár Németország tovább is részt kíván venni ezen fejlesztésekben, az idén 100 milliárd euróval megnövelt német védelmi költségvetésének a döntő része az amerikai gyártók bevételeit növeli majd.

Ezzel szemben a Scholz-kormány a számára prioritást élvező MidCat (Midi-Catalonia) gázvezeték-tervezet elvetése miatt orrolt meg a francia félre. Az eredetileg Franciaországot és Spanyolországot a Pireneusokon keresztül összekötő vezeték – mely mögé eredetileg a spanyol, portugál és német politikai vezetés is felsorakozott – megvalósítása ellen korábban többször is felszólalt a francia elnök. Macron helyette egy vizalatti, Barcelonát és Marseille-t összekötő vezeték mellett tette le a voksát, amely álláspont végül Brüsszelben is győzedelmeskedni tudott. A német tervek szerint megépülése esetén a MidCat vezeték lehetővé tette volna Németország számára, hogy a kiesett orosz gázszállítmányokat immár részben a dél-nyugati irányból érkező gázzal pótolja. Német szakértői vélemények szerint a francia döntés mögött az ország meglévő nukleáris- és kiépülőfélben lévő hidrogén-energia piacának a potenciális védelme állhat.

Német nyelvű összefoglalóért kattintson [ide](#) és [ide](#).

5. Akár 2023 januárjában bevezetésre kerülhet az új „energiaár-fék” Németországban

A német kormánykoalícióon belül erősödnek azok a hangok melyek már a jövő év elejétől jelentős mértékben enyhíteni szeretnék kormányzati eszközökkel a megdrágult energiaárakat. A korábban nyilvánosságra hozott kormányzati „gázfék” tervezet után most Robert Habeck (Zöldek) gazdasági miniszter beszélt egy esetleges új „energiaár-fék” bevezetésének fontosságáról – akár már 2023 januárjától. „*A villamosenergia-árcsökkenésnek mindenesetre legkésőbb januárban meg kell kezdődnie. Ez az, amire törekszünk.*” – jelentette ki a miniszter. Mindeztidáig a Scholz-kormány nem döntött a fogyasztókat segítő két mechanizmus bevezetésének pontos dátumáról. Az ellenzéki CDU/CSU frakcióvezető-helyettese Jens Spahn ezzel kapcsolatban az esetlegesen csak a tavasz elejével érkező „téli áthidaló támogatások” abszurditására hívta fel figyelmet. Meglátása szerint egy egyszeri pénzügyi támogatás sok kisiparosi felhasználó számára nem lenne elég. „*A pékségek és a kézművesek esetében is sokkal korábban, januártól márciusig átívelően van szükség strukturális könnyítésekre.*” – nyilatkozta Spahn. Hozzáteve, hogy amennyiben ezt nem lehet gyorsabban végrehajtani, úgy átalánydíjak használatán is érdemes lenne elgondolkodni. Ennek részeként egy 1000 eurós energiaátalányt javasolna az alsó

jövedelmi harmadban lévők számára, továbbá azonnali kifizetést – utólagos ellenőrzéssel – a fizetéseképtelenséggel fenyegetett vállalatok esetében.

Német nyelvű összefoglalóért kattintson [ide](#) és [ide](#).

6. Egyszeri 300 eurós támogatás a nyugdíjasoknak

A Bundestag nagy többséggel szavazta meg a nyugdíjasoknak szánt egyszeri pénzügyi támogatási javaslatot. Az AfD ellenszavazatai mellett (a párt hivatalos kommunikációja szerint nem találta elég átfogónak a javaslatot) a többi parlamenti párt támogatásával megszavazott kormányzati előterjesztés alapján még decemberben 300 eurós egyszeri kifizetést kapnak a német nyugdíjasok az energia- és élelmiszerköltségek enyhítésére. Ennek értelmében december 15-ig közel 20 millió nyugdíjas részesülhet a támogatásban, akik számukra a nyugdíjfolyósító hivatalok automatikusan átutalják az összeget. A német munkavállalók már szeptemberben részesültek egy egyszeri, 300 eurós energiaár-támogatásban melyet a bruttó fizetésükkel együtt kaptak meg.

Német nyelvű összefoglalóért kattintson [ide](#) és [ide](#).

7. Az MCC és a Magyar-Német Intézet hírei

Aktuális események

A Magyar-Német Intézet az Európai Együttműködésért **2022. október 27-én, csütörtökön 12.00 órától** könyvbemutatót szervez **Klaus-Rüdiger Mai** német publicista és író „**A jövőt mi alakítjuk! Hogyan győzhetjük le a bénító korszellemet?**” című könyvének magyar nyelvű megjelenése kapcsán. Az íróval a Magyar-Német Intézet kutatója, Martin Böhm beszélget német nyelven, magyar nyelvű tolmácsolást korlátozott számban biztosítunk. A helyszínen lehetőség lesz a könyv megvásárlására és dedikálására is.

Részletekért kattintson [Intézetünk honlapjára](#).

Az MCC Magyar-Német Intézete az Európai Együttműködésért 2022. október 4-én, kedden Prof. Dr. Peter Hoeres, a Würzburgi Egyetem Jelenkori Történelem Tanszékének vezetőjét látta vendégül. Hoeres professzor előadásának középpontjában a Frankfurter Allgemeine Zeitung (FAZ) német közéleti diskurzusokban betöltött szerepe állt. A lap több mint 70 éve Németország egyik vezető, véleményformáló újságja, amelynek kiemelkedő szerepe megkérdőjelezhetetlen. Alapítása óta az FAZ döntően formálta a Németországi Szövetségi Köztársaság főbb politikai vitáit, a nemzetiszocialista múlt újraértékelésétől és a hidegháború alatti konfliktusoktól kezdve egészen a jelenkor olyan sürgető kérdéseig, mint Európa jövője, a politikai iszlám szerepe vagy a digitalizáció.

Rendezvénybeszámolóért kattintson [Intézetünk honlapjára](#).

Cikk- és interjúajánló:

„A személyes kapcsolat a legfontosabb!” címmel jelent meg Bauer Bence legújabb cikke a Budapester Zeitungban, amelyben a személyes kapcsolatok fontosságáról ír a magyar-német kapcsolatok területén.

A teljes cikkhez kattintson [Intézetünk honlapjára](#).

A jó baráti és pénzügyi kapcsolatok folytatása és a nézeteltérések rendezése, vagy hihetetlen fagyosság az elmaradt katonai tiszteletadás és sajtótájékoztató miatt. Nagyjából ez a két sarokpillére az Orbán Viktor magyar miniszterelnök és Olaf Scholz német kancellár találkozásáról szóló tudósításoknak. A politikai kapcsolat kétségtelenül fontos, azonban csatlakozhat, aki a két ország és a két nép viszonyát pusztán pártpolitikai szemüvegen keresztül vizsgálja. Bauer Bence többek között erről beszélt a Karc FM Számadó című műsorában.

Az interjú meghallgatásához kattintson a [Karc FM honlapjára](#).

Olaf Scholz szövetségi kancellár, Robert Habeck gazdasági miniszter és Christian Lindner pénzügyminiszter bejelentette, hogy a német kormány hatalmas hitelfelvétellel maximalizálná a teljesen elszabadult energiaárakat. A terv bemutatása után Európa több országában nagy felháborodás tört ki, amelyről Bauer Bence nyilatkozott a Hit Rádióban.

Az interjú meghallgatásához kattintson a [Hit Rádió honlapjára](#).

Nagy jelentőséggel bír a magyar-német kapcsolatok szempontjából Orbán Viktor berlini látogatása - erről beszélt a Hír Tv-ben Bauer Bence.

Az interjú meghallgatásához kattintson a [Hír TV honlapjára](#).

Az előzetes végeredmény alapján vörös-zöld kormány válthatja az utolsó regnáló tartományi nagykoalíciót Alsó-Szászországban. Ugyanakkor a választáson elért eredményükkel – hol kisebb, hol nagyobb mértékben – nem lehet maradéktalanul elégedett egyik, fősodorhoz tartozó politikai párt sem – írja választási beszámolójában Bauer Bence és Dobrowiecki Péter.

A teljes cikkhez kattintson a [Mandiner honlapjára](#).

Podcastek:

Intézetünk podcastsorozatának legújabb részében Prof. Dr. Peter Hoeres-szel, a würzburgi Julius-Maximilians-Egyetem Újkori Történelem Tanszékének professzorával beszélgettünk, akinek 2019-ben jelent meg "Zeitung für Deutschland: Die Geschichte der FAZ" című tényirodalmi könyve, amely a Frankfurter Allgemeine Zeitungról született eddigi legátfogóbb kutatás. Intézetünk kutatója, Böhm Márton az FAZ szerepéről, az újságírás egyensúlyáról, valamint a véleményszabadság és a tudományos szabadság helyzetéről kérdezte Hoeres professzort.

A podcast meghallgatásához kattintson [honlapunkra](#).

Impresszum: Magyar Német Intézet az Európai Együttműködésért - Mathias Corvinus Collegium
Igazgató: Dr. Bauer Bence LL.M.
Felelős munkatársak: Fonay Tamás Álmos B.A., Dobrowiecki Péter M.A.
Székhely: 1113 Budapest, Tas vezér utca 3-7.
Postacím: 1518 Budapest, Pf. 155
Web: www.magyarnemetintezet.hu **E-mail:** mni@mcc.hu